

آنچه چین در روزهای اخیر اجرا کرد، سبب سلب اعتماد شد. در طول تاریخ این یعهدی‌ها سابقه‌دار است. فیلمی از سخنان آیت‌ااا هاشمی در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده که ایشان می‌گوید: در سفری که به چین داشتم، در حضور رئیس‌جمهور، قراردادی در مورد ساخت یک نیروگاه بستیم. ۶۰ میلیون دلار هم پیش‌پرداخت کردیم. ولی وقتی آمریکایی‌ها روابط‌شان با چین بهتر شد چین از همکاری با ایران در امور هسته‌ای منصرف شد. از همکاری غربی‌ها در نیروگاه بوشهر مایوس بودیم. تکنولوژی روسی هم نمی‌خواستیم. در قرارداد ما هست که باید تکنولوژی غربی را در ایران وارد کنند. البته روس‌ها در زمان‌بندی، تخلف کردند و تاخیر انداختند و پول بیشتری هم گرفتند. روس‌ها در مقاطعی در پروژه‌ها تاخیر می‌انداختند و امتیازاتی می‌گرفتند. پکیاز بهانه کردند، پسماندهای سوخت، باید به روسیه برگردد که در قرارداد نبود. دوباره گفتند: این مواد باید بازسازی شود و شما هزینه آنرا بدهید. همیشه بهانه‌ای داشتند. معمولاً آمریکایی‌ها چیزی از آنها مطالبه می‌کنند و آنها هم تاخیر ایجاد می‌کنند.

◀ **سفیر چین احضار شود**

در همین راستا نماینده سابق مجلس با اشاره به نگاه ایران به «روسیه» و «چین» بیان داشت: امروز روسیه و چین به‌حدی در حوزه سیاست خارجی برای ایران بزرگ شده‌اند که حتی در اخبار این روزها عبارت «احضار» سفیر چین به میان نمی‌آید و از واژه «بذار» یک مقام وزارت‌خارجه با سفیر چین استفاده می‌شود. فلاحت‌پیشه تصریح کرد: باید مقامات وزارت‌خارجه کشورمان سفیر چین را احضار می‌کردند و به صراحت از تمامیت ارضی کشورمان دفاع می‌کردند. فلاحت‌پیشه با نقد «سیاست راهبردی با شرق» بیان داشت: واقعیت این است که چین و روسیه هر گز ارتباط با ایران را یک رابطه راهبردی ندانسته‌اند. رفتار امروز چین در خلیج‌فارس دقیقاً شبیه رفتاری است که روسیه در بحران «سوریه» در قبال ایران انجام داد. وی ادامه داد: در قضیه سوریه به مشاهده کردیم بسیاری از بازیگرانی که در ناآرام شدن سوریه نقش داشتند در ذیل حمایت روسیه توانستند منافع مشترک خود را دنبال کنند. فلاحت‌پیشه در پایان اضافه کرد: باید ببینیم چین و روسیه در جهان امروز به‌دنبال نوع روابط با کشورهای مختلف هستند و از اساس اعتقادی به ارتباط راهبردی با کشوری همچون ایران ندارند.

◀ **چین به قراردادهای منعقده با**

ایران پشت پا نمی‌زند

نکته قابل تأمل حمایت برخی‌ها از اقدامات چین است، مانند نایب‌رئیس مجلس که می‌گوید: ما قراردادهایی با کشور چین بسته‌ایم و کار پیش می‌رود؛ در حال حاضر روزانه چین ۷.۵ میلیون بشکه نفت از کشورهای آسیایی خرید می‌کند و قطعاً از جمهوری اسلامی ایران هم خرید دارد. چین به‌عنوان یک ابرقدرت به‌دنبال ایفای نقش در منطقه‌ای است که باید آمریکا از آن خارج شود؛ آمریکا در منطقه مداخلات و جنایت‌های سنگینی انجام داد که از همان روزهای اول جمهوری اسلامی ایران به کشورهای همسایه اعلام کرد که پیشرفت، آزادی، عدالت اجتماعی و تکمیل زیرساخت‌ها با حضور آمریکا در این کشورها شدنی نیست. علی نیکزاد افزود: اینکه چین بخواد با کشورهای همسایه کار کند، هیچ اشکالی ندارد. شخصاً اعتقادی ندارم که چین بخواهد پشت پا به قراردادهای منعقد‌ه‌اش با جمهوری اسلامی ایران بزند. حرف ما با کشور عربستان است که به هیچ وجه حق دخالت در مباحث داخلی جمهوری اسلامی ایران را ندارد و نباید از مباحث تجاری و قراردادهای اقتصادی جهت مباحث منطقه‌ای سوءاستفاده کند. وی اظهارداشت: چین به‌دنبال ایفای قدرت در منطقه است و خود را ابرقدرت می‌داند و دومین قدرت اقتصادی دنیاست؛ آمریکا به‌عنوان اولین قدرت اقتصادی دنیا هم باید از منطقه بیرون رود پس حتی با تمسین‌شدن قراردادها و واگذاری پروژه و تأمین انرژی با هم خرید نفت ایران در سید ۷.۵ میلیون بشکه نفت روزانه محفوظ است. نباید در بین قراردادهای تجاری، میزبان سوءاستفاده کرده و مباحث دیگری را بگنجانند که شاید چین به متوجه آن مباحث نباشد اما ما و همسایه‌مان این مباحث را می‌دانیم. مواردی که برای امروز و دیروز هم نیست و همه عالم و آدم می‌دانند که جزایر سه‌گانه متعلق به جمهوری اسلامی ایران است.

پخش دادگاه چه تأثیری در قضاوت افکار عمومی دارد

دادگاه‌ها را علنی بر گزار کنید

◀ **رئیس قوه قضائیه: اگر ما اجازه می‌دادیم دوربین‌های مختلف به محاکم و زندان‌های ما می‌آمدند، مطمئن باشید که وضع ما از امروز بهتر بود**

◀ **میر محمد صادقی، سخنگوی سابق دستگاه قضا: اگر آرای سستی از دستگاه قضائی صادر شود و مردم نسبت به آن آرا قانع نشوند، طبیعی**

است که اعتماد مردم به دستگاه قضائی تضعیف شود

◀ **سابقه پخش مستقیم دادگاه‌های خبر ساز**

دادگاه‌های حساسی تاکنون از تلویزیون پخش شده است که نعمت احمدی، وکیل دادگستری درباره آنها می‌گوید: «ما دادگاه‌های مختلفی داریم مثلاً دادگاه کرباسچی کلا از تلویزیون پخش شد. دادگاه ۱۸۸ از تلویزیون پخش شد.» او درباره پخش برخی دادگاه‌ها از طریق تلویزیون تأکید کرد: «بردن دوربین فیلمبرداری به دادگاه‌ها حتی برای خبرنگاران هم آزاد نیست و کسانی که فیلم می‌گیرند و پخش میکنند خود آنها هستند و توسط تیم رسانه‌ای قوه‌قضائیه انجام می‌شود. قطعاً برای پخش برخی دادگاه‌ها مجوز آن از مقامات بالای قوه قضائیه اخذ می‌شود.»

◀ **درخواست علنی شدن دادگاه‌های اخیر**

۲۰ آذرماه منظره با موضوع «محاربه در فقه و قانون» با حضور دکتر محسن برهانی، عضو هیات علمی دانشگاه تهران و حجت‌الاسلام جلیل محبی، عضو هیات علمی مرکز پژوهش‌های مجلس برگزار شد که طرفین در آن بر لزوم پخش دادگاه‌متهمان اعتراضات اخیر تأکید کردند. محبی بارها در این منظره انتقاد می‌کند که دادگاه‌های ایران به‌صورت علنی از تلویزیون پخش نمی‌شود حتی از پیشنهاد تأسیس «تلویزیون دادگاه» به‌عنوان یک آرزو یاد می‌کند و خطاب به قوه قضائیه می‌گوید: «التماس می‌کنیم دادگاه را از تلویزیون پخش کنید» و برهانی هم به

سوت‌زنی به‌جای شفافیت

در حالی طرح سوت‌زنی اعلام وصول می‌شود که خبری از شفافیت نیست!

جهت مبارزه با فساد و مفسدان است. بدون تردید باید از این روش استفاده کرد اما نگاه دقیق به این طرح نیز نشان می‌دهد گویا نمایندگان مجلس هنوز اندر خم یک کوچه هستند و به مبارزه با فساد و مفسدان علاقه‌مند هستند تا حل ریشه‌ای مساله فساد!

◀ **شفافیت ضد فساد است**

حجم بالایی از قوانین و مقررات مبارزه با فساد و مفسدان را داریم اما عملاً کم فایده هستند. چرا؟ چون مقنن و مجری قانون اصرار دارد که با مقصد برخورد کند نه فساد؟ همواره شاهد بودیم که هر فساد بزرگی که در کشور افشا می‌شود، بخشی از آن از شبکه بانکی کشور نشأت می‌گیرد. هر فسادی که کشف می‌شود به سادگی ممکن نبوده مفسد توانسته است شکاف‌های قانونی را یافته و از طریق آن شکاف‌ها شرایطی را ی‌بوجود آورد که به‌دست آوردن مال منقول و غیرمنقول غیرمشروع را برای خود فراهم کند. از این منظر بنظر می‌رسد باید روش مبارزه با فساد را تغییر داد و هر آنچه زمینه‌های قانونی ایجاد فساد است را هدف قرار داد. برای نمونه کمتر قرارداد دولتی است که در آن فسادی کشف شود. چرا؟ چون مرحله به مرحله بر روی آن نظارت می‌شود. از این منظر باید به سوی شفافیت گام برداشت. در این معنا که تمامی ارگان‌های دولتی و خصوصی موظف باشند هر گونه تحرک مالی خود را از گرفتن یک وام تا خرید یک خودکار را در معرض دیدگان همگان قرار دهند. در این صورت افکار عمومی است که به بزرگ‌ترین ناظر بر عملکردها تبدیل خواهند شد و زمانی که همه چیز شفاف شود و در معرض دیدگان عموم جامعه قرار گیرد، جامعه‌ای بلورین و شفاف ایجاد خواهد شد که هیچ فردی حتی مجرم بالفطره نیز جرأت نخواهد کرد به‌سمتی گام بردارد و مالی را به‌دست آورد که منشأ آن رانت، بی‌عدالتی و تبعیض باشد.

مصلحت خوب است یا نه؟ عماد افروغ، سیاستمدار می‌گوید: مهم‌ترین شاخصه‌ام از دوران نوجوانی مقننه و زیربار زور نرفتن بوده است. سقف مصلحت هر روز پایین‌تر می‌آید و دارد گردنم را می‌شکند و من اهل حقیقتم نه مصلحت. در حوزه معنایی، هم اصولگرا هستم و هم اصلاح‌طلب، اما در عالم سیاست ایران نه اصولگرا و نه اصلاح‌طلب بر سرموم. وی اظهارداشت: بعد از فوت هاشمی به صراحت خطاب به کسانی که علیه هاشمی به تندی سخن می‌گفتند، می‌گفتم گرچه هنوز نقد‌هایم به او برجاست، اما او یکی از ستون‌های انقلاب بود و نباید درباره او با بی‌احترامی سخن گفت. خاتمی تصویر روشنی از شعار توسعه سیاسی که مطرح می‌کرد، نداشت.

حکمرانی خوب سوزه این روزهاست. نماینده ادوار مجلس در پاسخ به این سوال که در روزهای اخیر رؤسای قوای مقننه و مجریه از قانون اساسی تعریف کردند؛ اما درباره شیوه حکمرانی گفتند که باید اصلاحاتی انجام‌شود، ارزیابی‌شما چیست، گفت: ملت ایران باید نیاز به تغییر قانون اساسی را تشخیص دهند و این باید از فرآیندی که منبعت از نگاه نخبگان، دانشگاه‌ها، نهادهای تکنوکرات‌ها، بروکرات‌ها و فضای عمومی کشور است، حاصل شود. جهان‌بخش محبی نیا اظهار داشت: حکمرانی در واقع فرآیندی است که در غرب ابداع و عرضه شده است تا نواقص مربوط به مدیریتی و برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری عمومی را برطرف کند. متأسفانه با گفتن حکمرانی نو ما به حکمرانی خوب نخواهیم رسید، بلکه باید مقدمات کار را مهیا کنیم.

سازمان جدیدی در شرف تأسیس است. سخنگوی کمیسیون امنیت ملی از طرحی برای تأسیس سازمان حفاظت و اطلاعات قوه‌قضائیه خبر داد. ابوالفضل عمویی با اشاره به نشست کمیسیون متبوعش گفت: جلسه کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی به ادامه رسیدگی به طرح تأسیس سازمان حفاظت و اطلاعات قوه‌قضائیه اختصاص داشت. در این جلسه نمایندگان قوه‌قضائیه، نهادهای امنیتی و مرکز پژوهش‌های مجلس حضور داشتند و به ارائه نظرات کارشناسی پرداختند. عمویی عنوان کرد: همچنین در این جلسه، بند «خ» و «د» ماده اول این طرح به تصویب رسید که براساس موارد مصوب، پیشگیری و مقابله با اقدامات برای تهدید، تقلیم مقامات قضائی از مأموریت‌های سازمان حفاظت و اطلاعات قوه‌قضائیه خواهد بود.

جایگزین «گشت ارشاد» چیست؟

جریمه یا تذکر نرم

پس از اعلام پایان گشت ارشاد اذهان به این موضوع مشغول است که چه طرحی جایگزین گشت ارشاد خواهد شد؟ آیا به افرادی که حجاب را رعایت نمی‌کنند به شکل دیگری تذکر داده خواهد شد که جنجالی نشود. «فرارو» نوشت: جدی‌ترین و محتمل‌ترین سناریویی که گمانه می‌رود در رونمایی از طرح جدید حجاب عمومی ارائه شود، اعمال محدودیت‌ها و احتمالاً جرائمی ویژه برای افراد بی‌حجاب است. مساله مهم برای افکار عمومی، رسانه‌ها و ناظران این است که طرح احتمالی حجاب و عفاف که در آینده نزدیک ابلاغ و اجرایی خواهد شد، چگونه خواهد بود؟ همچنین، گستره و ابعاد این طرح چگونه خواهد بود؟ در پاسخ به مساله طرح احتمالی حجاب، دو سناریو قابل طرح هستند که هر یک به نوبه خود می‌توانند تبعات و پیامدهای خاص خود را به‌همراه داشته باشند. یک سناریو آنچنان‌که اکثر ناظران پیش‌بینی می‌کنند ایجاد رویه‌ای از جریمه و تنبیه است و دیگری سناریوی ضعیف‌تر ورود به فاز «تذکر». جدی‌ترین و محتمل‌ترین سناریویی که گمان می‌رود در رونمایی از طرح جدید حجاب عمومی ارائه شود، اعمال محدودیت‌ها و احتمالاً جرائمی ویژه برای افراد بی‌حجاب است. این سناریو بهره‌گیری از اعمال قدرت نرم است برای بازگشت وضعیت حجاب عمومی زنان به شرایط قبل از آغاز ناآرامی‌های اخیر است. بدین معنا که بدون استفاده از مواجهه فیزیکی و تنبیهی مستقیم، افراد از طریق یکسری مجازات هوشمند نظارتی، اصطلاحاً روسری‌ها را مجدداً بر سر کنند. اما این سناریو نیز در دو حالت امکان اجرایی شدن دارد، حالت اول می‌تواند به مبنای اعمال محدودیت‌های گسترده و چند وجهی با چاشنی جریمه‌های سنگین باشد. در این چارچوب فرض بر آن است که محدودیت‌ها به شکل عمومی و گسترده خواهد بود. یعنی از کلان‌ترین سطوح جامعه تا جزئی‌ترین سطوح را در بر خواهد گرفت. به بیان روشن‌تر دایره محدودیت‌ها می‌تواند از ادارات دولتی تا مکان‌های عمومی همچون فرودگاه‌ها و مجتمع‌های خرید تا سوپرمارکت‌ها و نانوای محلی باشد. پیش‌بینی می‌شود که رابطه‌ای دوگانه میان خطایان بی‌حجابی و پذیرندگان آنها برقرار شود. بدین شرح که این تنها بی‌حجاب‌ها نیستند که با جریمه و تنبیه مواجه می‌شوند، بلکه این پذیرندگان آنها، از ادارات و مکان‌های عمومی گرفته تا جزئی‌ترین اماکن عمومی نیز با مجازات مواجه می‌شوند. اجرایی شدن این حالت گسترده از جریمه و محرومیت نه تنها بر روی کاغذ، بلکه در عرصه عمل نیز قابل ابلاغ و اجراست. اجرایی کردن این طرح در چنین سطح گسترده‌ای، بدون تردید اکثریت قریب به اتفاق حوزه‌ها و البته زیست روزمره اکثریت افراد را درگیر خواهد کرد. این که هر فروشگاه یا بهانه‌ای، بخشی را به‌عنوان حراست ایجاد کند یا حتی در سطح شخصی نیز صاحبان هر کسب‌وکاری، وظیفه‌ای حراستی را برای خود تعریف کنند، نظمی پلیسی بر جامعه حاکم خواهد شد. شاید چنین تصور شود این محدودیت هوشمند و خودکار بوده و می‌تواند مخمر ثمر باشد. اما بالاترین مجرمیت افراد در سطح عمومی پدیده‌ای است که نادیده انگاشته می‌شود. چنین حالتی میل به مواجهه را نیز افزایش خواهد داد، اما حالت دوم، اجرایی شدن سناریوی حجاب با چاشنی «جریمه» و «محرومیت هوشمند» می‌تواند ابعاد محدودتری را داشته باشد. در حالت دوم می‌تواند این طرح به گونه‌ای طرح‌ریزی شود که معیشت و کسب‌وکارها را نشانه نرود و تنها این افراد خاطی باشند که با برخی محدودیت‌های ویژه همراه شوند. برای نمونه افرادی که مرحله تذکر و اخطار را سپری کرده، در زمان استخدام در نهادهای دولتی و خصوصی با مشکل مواجه شوند. یا افراد بدحجاب از خدمات عمومی همچون دریافت وام بانکی و... محروم شوند. در این زمینه نیز مثال‌های فراوانی قابل طرح هستند که همگی به مبنای مجازات فرد خاطی است و نه پذیرندگان عمومی او.

◀ **طرح حجاب جدید در نسخه گشت ارشاد «تذکرگو»**

دیگر سناریوی قابل طرح در ارتباط با طرح حجاب ابلاغی و اجرایی جدیدی می‌تواند، رجعت به همان وظیفه تعیین شده برای گشت ارشاد و پلیس امنیت اخلاقی بر اساس مصوبات شورای انقلاب فرهنگی باشد. بسیاری از ناظران مسائل سیاسی و اجتماعی بر این باور بودند که گشت ارشاد در قالب کارکرد سال‌های اخیر محصول بدعت از اجرای هدف اولیه آن بود. براساس دیدگاه آنها منطق گشت ارشاد بر مبنای ارشاد جامعه به اصل تذکر بر مبنای امریه معروف و نهی از منکر بود نه برخورد فیزیکی و مواجهه مستقیم با بدحجاب‌ها و بی‌حجاب‌ها. هر چند امکان طرح این سناریو بسیار ضعیف است، این احتمال وجود دارد که نسخه جدید پلیس امنیت اخلاقی و گشت ارشاد در سطح جامعه حاضر شوند. مأمورانی با ظاهر و وظایف جدید. مأمورانی که تنها وظیفه تذکر و گفت‌وگو با بدحجاب‌ها را داشته باشند. این سناریو تا حدود زیادی کم‌هزینه‌تر به‌نظر می‌رسد، اما به‌دلیل حساسیت مردم، چنین سناریویی نیز می‌تواند با دشواری‌هایی همراه باشد.

